

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Holnap hához hozva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség káriratok visszadásán vagy megőrzésére nem vállalkosik.

Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes számok ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, január 16.

Korán kezdik.

(K. Ö.) Még benne vagyunk a tél kellő közepében és az ország egyes részeiben, különösen tui a Dunán megindultak azok a mozgalmak, melyek célja az arató munkásokat sztrájkra bírni.

Az aratói munkák zavartalan lefolyása oly országos érdek, melynél nagyobb nem ismerünk. Sokkal nagyobb érdek fűződik ehhez, mint az általános ipari sztrájkhoz, a melyből eredő kárt még mindig jóvá lehet tenni. Az aratói munkások sztrájkja pedig pótolhatatlan veszteséget okoz a nemzeti gazdaságnak. Ezt minden tényező jól tudja, azért látjuk, hogy minden tényező részéről elkecsereedett harcz folyik az érdekek kiegyenlítése körül. Már a milyen értelemben érdekről szó van, mert vannak jogosulatlan érdekek is, melyek teljesülése a közérdekbe ütközik.

A munkások elégedetlenségök okául a csekély munkabéreket szokták felhozni. Ezt annál kevésbé lehet okul elfogadni, mert az aratói munkabérek az utolsó esztendőben folyton emelkedtek, a föld jövedelme meg nem gyarapodott. Nem a bérek alacsonyok, hanem a munkaalkalom kevés. Átlag hatvan napot vesznek igénybe az aratói és cséplési munkálatok és aratómunkásaink csak nem kívánhatják azt, hogy a föld hatvan nap alatt

annyi keresetet adjon nekik, amiből egész esztendőn át megélhetnek. Hisz ez még akkor is alig volna lehetséges, ha háromszor annyit keresnének. Ennek valójában nem a föld az oka, ne agyarkodjanak tehát a föld ellen, mely viszonyaink között egyedül képes megélhetőséket biztosítani.

Az aztán ismét más lapra tartozik, hogy sürgetjük, hogy adjunk a népnek téli foglalkoztatást, honosítsuk meg a házi és mezőgazdasági ipart. De hát nem a gazdák voltak-e azok, kik régtől fogva sürgetik ezeknek a dolgoknak a megvalósítását.

Az arató-sztrájkok és munkások elégedetlensége csak a szocialista izgatásokra vezetendő vissza. Ezeknek kedvez a politikai válság és mi sem könnyebb, mint a munkástömegnek azt mondani, ha nem dolgoztok, többet kaptok. A műveletlen lélek, mely sok ideig a szervezkedés, a törvényhozási és társadalmi intézmények jótéteményeit élvezte, gyenge és játéklabda az izgatók kezében. De bár a mozgalmat megérteni tudjuk, ez nem zárja ki a gazdatársadalom és a hatóságoknak, mint a közérdek őreinek együttes eljárását a mozgalmaknak kellő mederbe való szorítására.

A munkások a gazdatársadalom részéről a lehető legjobb indulattal találkoznak. Csak a napokban számolt be az O. M. G. E. a fejérmegyei gazdatársadalmi szervezkedésről. A gazdák megad-

ják mindazt, amit érdekeik feláldozása nélkül a munkásoknak megadhatnak, csak hogy a kettejük közötti jó viszonyt biztosítsák. Az aztán ismét a gazdatársadalom és esetleg a hatósági személyek dolga, kik előtt az aratói munkálatok biztosítása történik, hogy azokat a gazdákat, kik még mindig a régi csapáson haladnak és a kizsákmányolási rendszert követik, méltányos munkaszerződés adására reáknyszerítsék.

Higgyék meg a munkások, hogy mozgalmukat az ország rokonszenve kíséri mindaddig, míg követeléseik a társadalmi rend megháborítása nélkül a jogos és törvényes korlátok között mozognak.

Ha mozgalmuknak azonban az a látszata van, hogy lelketlen bujfogatók szavaira hallgatva, az ország gazdasági és társadalmi rendjének fölforgatására engedik magukat eszközül felhasználni, akkor a két érdek összeütközéséből, harcz, talán elkecsereedett véres harcz fog fejlődni, — de legyenek meggyőződve, a győzők nem a munkások lesznek.

De most nem arról van a szó. A munkások ne hallgassanak azokra a nemzetközi izgatókra, kiknek se hazájuk, se vallásuk, bizzák ügyüket a szociális érzékre, mely közöttünk gyors lépéssel tért foglal és a gazdák érdekfoglalására. Mindennél jobb védő-ügyvédje ez a két tényező a munkások jogos követeléseinek.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A Francia szabadkőmivesekről.*

Irtta: Memor.

Ambár a sajtónak tulnyomó része nem igen szellőzteti szabadkőmives páholyainknak közéletünkre vonatkozó szerepét, annyi mégis ismeretes a nagyközönség előtt is, hogy a legújabb alkotmányunk ellen intézett kormányzati támadások a szabadkőmivesség egy részének támogatása és buzdítása mellett mennek végbe. Természetes vannak egyesek, a kit ezt véghetetlenül röstellik s így a szabadkőmives fegyelem mellett is akadnak szabadkőmivesek, a kik vagy iparkodnak a dolognak egy részét letagadni, vagy pedig kilépnek a páholyokból. Mindez, nemkülönben a szabadkőmivesség hivatalos vezetőségének a nyilvánosságnak szánt fölvilágosításai csak megerősítik azt a gyanakvó bizalmatlanságot, a melylyel régóta figyelemmel kíséri a szabadkőmives páholyok

* A Magyar Gazdák szemléje legutóbbi füzetéből.

működését jóformán minden magyar ember, a ki nemzetével együtt érez. Ily körülmények között fölöttébb kívánatos volna, ha a magyar szabadkőmivesség tevékenységéről hiteles, meg nem csonkított adatokat szerezhethetnénk. Addig is, míg ez még nem történt, csak hasznos és a szabadkőmivesség nemzetközi szolidaritása következtében miránk nézve is tanulságos, hogy ha foglalkozunk egy másik ország szabadkőmivességének viselt dolgaival, a melyek újabb hiteles alakban napvilágra kerülnek.

Néhány évvel ezelőtt ugyanis számos francia polgár, élükön Jules Lemaitre, a híres költő a francia képviselők kamarájához intézett kérvényben rámutatott arra, hogy a szabadkőmivesség a kormányzati hatalom megkaparin-tására törekszik, hogy külföldi hasonló társulatokkal gyanus összeköttetésben áll és hogy törvény ellenére titkos a jellege. Kérték tehát a szabadkőmivesség privilegiumának eltörlését s a köztörvényeknek reája való alkalmazását. A képviselői kamara tizenegyedik kérvényi kibottsága e kérvény ügyében Prache párisi képviselő előadása alapján egy jelentést tett magáévá, a mely megokolásával együtt, egyéb ada-

tokkal kiegészítve újabb könyvtári forgalomban is megjelent.

Megdöbbenő képet nyújt ez a hivatalos, hiteles adatokra támaszkodó jelentés a francia szabadkőmivesség üzelméről! Az egész kötetet kellene leirnünk, hogyha mindent föl akarnánk sorolni, a mi ebben az anyagban komromittáló, elítélő, megsemmisítő a szabadkőmivességre nézve. De csak néhány szemelvényre kell szoritkoznunk, a mely különben eléggé meg fogja világítani az ügyet. Egyekben pedig a könyv tartalmára utaljuk az érdeklődőket.

Bebizonyított tény, hogy a szabadkőmivesség más célokat követ, mint a milyenek alapszabályaiban föl vannak tüntetve, titkolja ezeket a célokat és titkolja az eszközöket, a melyekkel céljait megvalósítani iparkodik. Közvetetlen célja a kormányzat kézrekerítése. Továbbá a társadalmi életben oly befolyás gyakorlása, hogy senki, a ki nem szabadkőmives, ne tudjon moczczeni. (Bulletin du Grand Oreint de France 1890, 501. lap.) Meg nem engedett eszközökkel igyekszik nyomást gyakorolni a kormányra, hogy oly szolgálatokat és kedvezéseket csikarjon ki, a melyekkel hatalmát meg tudja ala-

Karneval 1906.

Báli ujdonságok egymint flitteres csipkeszövetek, selymek, gaze-kelmék, szövetek, mosó báli keilmék minden kivitelben, óriási választékban érkeztek s jutányos árakban kaphatók.

Megbízható vászon és fehérműk, valamint egész menyasszonyi kelengyék különböző összeállításban rendkívül olcsó árban lesznek kúpusítva.

Karneval 1906.

Kenyeres és Engländer

Szent László-tér 1. Kossuth-utca mellett

A politikai válság.

A parlament szétverésének története.

A *Bud. Hírlap* megírta, hogy decz. 19-én a parlamentet — ha együtt maradt volna — honvédséggel verték volna szét.

Most a következő részleteket kapjuk ehhez Budapestről:

Legelőször Bihar honvédelmi minisztert utasították Bécsből, hogy a parlament esetleges szétverésére honvédséget rendeljen ki, mire ő kijelentette, hogy ezt a törvény nem rendeli s ezt nem teheti. Tessék közös hadsereggel elmenténi ezt. Bécsből kemény válasz jött le a miniszterhez: haladéktalanul engedelmessé kell válni. Bihar ekkor magához kérte Üxül gróf közös hadtestparancsnokot, s hivatkozott a törvényre, mely az ilyen frakciókat a közös hadseregbe bizza.

A hadtestparancsnok kijelentette, hogy nem ad közös hadseregbeli katonaságot, nem gyűlölteti meg a hadsereget. Inkább beadja lemondását.

Bihar erre elkeseredve nyomban megírta Bécsbe, hogy nem vállalkozik erre a misszióra s beadja lemondását. Csakhogy ezzel nem volt vége. Bécsből azt izenték, hogy ha nem engedelmessé válik, engedelmesség megtagadása miatt hadi törvényszék elé állítják.

Igy Bihar kénytelen-kelletlen kirendelte a honvédséget a parlament esetleges szétverésére.

Fejérváryék Bécsben.

Vörös, Feilitzsch, Fejérváry megérkeztek, részt vesznek a délutáni közös miniszteri tanácson, melynek tárgya a szerb-bolgár vámunió, szerbiai kereskedelmi szerződés. N. W. Tagblatt szerint Bulgária hasznát akar huzni a magyar válságból, mert nem tartja a magyar osztrák hormányt beavatkozásra elég erősnek.

pitani. Tagjaival lelkiismeretükre és becsületükre való hivatkozással oly kötelezettségeket vállaltak, hogy vége van politikai, egyéni és lelkiismereti szabadságuknak. Tagjai közül azokra, a kik képviselők, oly nyomást gyakorol, a mely merénylet a nemzet souverainitása s a törvényhozók függetlensége ellen. Az egyenlőség elvével ellentétben arra törekszik, hogy csakis szabadkőmivessek jussanak be a közhivatalokba. A szabadkőmivesség kötelékébe tartozó köztisztviselőket főlebbvalóikkal szemben védelmébe veszi és rohamos, botrányos, társaikra s a közjóra nézve ártalmas előléptetésekhöz juttatja. Ugyancsak e tisztviselőket a kőmiveseboszú fenyegetése mellett arra kötelezi, hogy a hivatalukban a szabadkőmivesek érdekeit kedvezéseikkel és minden egyéb módon szolgálják a törvényes egyenjogúság rovására. A tanítók utján az ifjúság nevelésére döntő befolyást gyakorol (a mely befolyás a vallásosság teljes kiirtását czélozza).

Végre pedig a törvények ellenére kivonja magát vagyonának megadóztatása, nemkülönbön kiadványainak hatósági és bírósági ellenőrzése alól. A bizottság mindezek konstatálása után azt kívánja, hogy a mindenkit kötelező köztörvény a szabadkőmivesekkel szemben is alkalmaztassék.

Az óriási bizonyító anyag közlése előtt a bizottság előadója rámutat arra, hogy a gyűjtés akadályokba ütközött, mert a szabadkőmivesség már kilencz év óta nem teljesíti az 1881. évi július 29-én kelt francia törvény parancsát, nem szolgáltatván be nyomtatványainak köteles példányait.

Erdekes e tekintetben a francia nemzeti könyvtár adminisztrátorjának egy levele, amelyben konstatálja, hogy tudomása van arról, hogy

Ausztra és Magyarország között egyetértést biztosítva. Szó lesz a német kereskedelmi szerződésről, magyar kormány legvégsőig várni fog, hogy parlament nélkül ratifikálja a szerződést.

A sárosi installáció.

Eperjesről jelentik: *Bornemissza* Adám lovas csendőrök és rendőrök kíséretében szánkán jött Zborórról. A közgyűlési terembe 10 óráig senkit sem eresztettek be, azután a meggyelők megengedte, hogy a 30 évnél idősebb újságírók bemehessenek. — A karzaton egy gyászba öltözött hölgy, a megyefőnök felesége ült. Bornemissza az ismert recept szerint letette az esküt s mikor a csendőrök sorfala közben eltávozott, a tömeg viharosan abczugolta, mire a rendőrök szétszlatták. Egyéb baj nem történt.

NAPROL-NAPRA.

Következetes küzdelem.

A szocialista kolomp már megint nagyon jármás. Haragoznak vele a nemzetköziek, akik most minduntalan keresik a föltűnést, amióta miniszter-elvtársaik révén herosztráteszi módon napirendre kerültek. Valami maszlagot szüntelenül he kell adni a gyámoltalan elvtársaknak a vidéken, az ország különböző részein, ahol oly könnyen feslik a hárs, ahol hullik a *jakabfillér*, mint az őszszel a falevele s egy-egy kiránduló központi vezér kövér bukszája aztán — csak *8 vele* van tele. Az imár divatos, szokásos karácsonyi gyűléseken szerencsésen tul esett a társadalom, most újabb izgalmak várának rá. Ha ugyan félne tőlük.

Itt van mindenekelőtt a sippal-dobbal hirdetett, ugynevezett *nemzetközi munkásünnep* az orosz utczaharcz emlékére. Ugy vesszük észre, ebből az ünneplésből — nevezük an-

a szabadkőmivesség nem teljesíti a törvény-szabta kötelezettségét s egyszersmind kijelenti, hogy hiába igyekezett ezen segíteni. Ez egyszersmind érdekes adat arra nézve, hogy a felső hivatalokban ülő kőmivesek mily lelkiismeretesen teljesítik — kőmivesi kötelezettségeiket.

A Grand Orient — ez a francia szabadkőmivesi középpont — egymásután támogatta az országnak minden kormányát, csak hogy aztán befolyásra tehesen szert. Most azonban tanatikus republicánus. Lássuk, mit jelent ez! Már 1879-ben kiküszöbölték formuláikból a világegyetem nagy építőmesterének nevét — következésképen 1885-ben törölték szabályaikból azt a pontot, amely megállapította, hogy a szabadkőmivesség nem zár ki senkit hitvallása miatt és hogy respektálja tagjainak vallási és politikai véleményét. Azontul tehát csak olyanokat tül tagjai között, akik atheisták, vagyifelekezetté, még pedig igen türelmetlen teleke-zetté válik.

Ez alapon tölti be politikai, filozofiai és nevelő szerepét. Elkeseredett, nem ellenfélnek, hanem ellenségnek tart minden francziát, a ki nem vele tart. Hogy akciója sikeres legyen, tagjait a legborzalmasabb formában hallgatásra kötelezi. Tevékenységének a természetét jellemzi, hogy a rendnek tanácsa veszedelmesnek jelzi, hogy a páholyok tisztviselőinek nevei közzététessenek. De egyaránt veszedelmesnek jelzi a rendre nézve, hogy tanácskozásainak legkomolyabb pontjairól nyomtatásban említés tétessék. A nyilvánosság előtt cselekedni annyit tenne, mint magunkat kompromittálni.

(Vége köv.)

nak — megint kijut Nagyváradnak is. Sajátságos. Kevés kivételtől, főként pedig a *katholikus szabad liceum* szép napjaitól eltekintve, ennek a nem irigylendő társadalmi viszonyok közt levő városnak ritkán van része országos nevű vendégekben. Szabadkőműves lovagok, vörös utazók azonban annál rohamosabban frekventálják. Akárcsak a munkácsi — *szabadok*. Ez a fölfujt, munkásnak szánt forradalmi ünnepély, amolyan *forradalom a mellényzsebben féle* s éppen azért nem sok vizet zavar.

Sokkal veszedelmesebb mostanában a szocialdemokrácia *parasztfogása*. Nem minden alap nélkül kolportálnak napjainkban bizonyos nyilatkozatokat egyes nemzetközi vezérek multjáról. Ezek a nyilatkozatok kicsucsorodnak abban a kétségkívül szellemes, finom s most persze kegyetlenül letagadott mondásban, a mely egyik vörös generalisszimuszról származik.

— *Fütyülök a bagószagu parasztra!*

Hát évekkkel ezelőtt még így gondolkodott az ipari téglaszin lobogó a parasztságról. Az idők azonban megváltoztatták véleményét. Megirigyelte Mezőfiék s a Várkonyi-frakció babérait és most kivette hálóját a földmivésekre, meg a mezőgazdasági munkásokra. Így aztán, mint ismeretes, örületes tisztességtelen verseny fejlődött ki most a különböző nevű és jellegű szocialdemokrata-csoportok között, amelyek az Alföldön, valamint az ország keleti részeiben nagy vehemenciával utaznak a földmivelő népre. A Várkonyi-izü töredék Bácsketehegyen gyűlésezett nem régen. A pünkösdi királyságukat élő ujjászervezettek mult vasárnap bolondították a népet Óbecsén. A nemzetköziek a böggötei gróf pénzén lapot indítottak a földmivelők félrevezetésére, de meg különben a legközvetlenebb közelből látjuk, halljuk, tapasztaljuk, mennyire agyonszervezik a községeket tömegesen, ahol csak lehet a nemzetköziek.

Miután pedig a Dunántul még eddig, hála Isten, egyik frakciónak sem volt talaja a falvakban, a városokban is csak a legkétesebb elemek szegődtek hozzájuk, ott most *aratósztájkra* bujtogatnak, hogy ezen a réven hozzáférközhessenek a romlatlan néphez.

Ad arma quirites! Itt nem vesztegethetjük az időt. Minden percz drága. Örömmel jegyezzük föl újabb előrehaladásunkat a jó ügy terén. Első sorban a *jászapáti, györszentmártoni és zalaegerszegi* keresztény munkásegyletek megalakulását.

A *csorvásival* együtt négy új örtüze gyuladt ki ezekben az egyesületekben a hazai keresztény-szocialis akciónak az ujesztendő első napjaiban. Dühöngenek is érte a hazátlanok. És, haragjukban mi telhetnék tőlük, köpködnék — csuha felé. A munkásegyleteket szervező lelkes papságot magánbecsületében támadják. No, majd elveszik érte büntetésüket az igazságszolgáltatás révén, aztán majd el-mélkedhetnek tovább a csuháról — a *hüvösön*.

Az ilyen piszkolódások egyébként csak azt mutatják, hogy a meghurczolt papok jól harcolnak. S valóban nem lehet nehéz egyszerre megítélni, ugyan ki tudja jobban *nevelni és vezetni a népet* — vajjon például a bencsés-tanárok-e Györszentmártonban, vagy a Vácson üdülő műparaszt, Csizmadia-elvtárs. Azért hát beszélhet a téglaszin lobogó tábora, amennyit akar. A komoly gondolkodású emberek tisztában vannak vele.

Küzdjünk tehát férfiasan és következetesen tovább. Olvassuk, hogy a bicskei katolikus iskola növendékei pásztorjáték előadásuk tiszta jóvedelmét, 80 koronát négy darab husz koronás Uj Lap-részvénybe fektették be, amely részvények az iskola tulajdonát képezik. Így kell buzgólkodnunk, hogy hatalmas katolikus sajtónk legyen. És, hogy megint párhuzammal szolgáljunk, vajjon melyik küzdelem nemesebb.

Az-e, amely ilyen fegyverekkel küzd, vagy talán az, amely nyomdát rombol, mint legutóbb a pécsi püspöki liczeumi nyomdában történt?

A mi tisztességes fegyvereinken a pokol minden hatalmasságai sem vehetnek erőt! Ha hűvek, kitartók, konzekvensek maradunk a küzdelemben, akkor győznünk kell. (h)

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Január 21. Kath. Kör jubiláris ünnepélye a kör helyiségében délelőtt 11 órakor.

Február 18. Kath. szabad liczeumi matiné a főgimnáziumban d. e. 11 órakor.

Március 8. Kath. szabad liczeumi bójti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.

Március 22. Kath. szabad liczeumi bójti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.

Április 5. Kath. szabad liczeumi bójti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.

Május 5. Kath. szabad liczeumi estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.

Június 27. Szent László ünnepély.

Halottégetés.

A magyar mérnök- és építészegylet hétfőn azért gyűlt össze és gyűjtött össze egész sereg szép asszonyt és leányt, hogy kapacitálja őket arra, hogy engedjék meg, hogy holtuk után elégessék őket.

Tudjuk, hogy a pogányok isteni erőt tulajdonítottak a tűznek.

Ugy van. De a ki ma pogányoktól tanul, s kívánja a tüzet magának holtá után, az megkaphatja, van a másvilágon nagyobb tűz is a krematóriumnál s minél poétikusabb keretben óhajtják végeztetni az égetést, csak tessék pogány élettel annál jobban rászolgálni, kinek ez a pokoli poézis tetszik. Mi keresztények nem kérünk belőle.

A régi zsidóság is elégette állítólag hőseit ily módon tüntetve ki nagy erényeiket. Jól van jól.

Csak tessék bizonyítani. De előbb a bizonyítékot bizonyossá tenni. Ugy mint általános zsidó szokást. Mert úgy tudjuk, hogy már Ábrahám megvette Mambre völgyében levő kettős barlangot, hogy oda temesse feleségét s azután őt magát.

Vagy már nem tartják a zsidók magukat Ábrahám fiainak? Hiába is tartja, ki magát égetni valónak tartja, mint a zsidóknak azon felhozott őseit, kiket nagy erényeikért megégettek! Sokat tudnak ilyet felhozni, hogy hatni akarnak számukkal?

Borzasztó valami lehet az a dogma, mely megakadályozza az égetés kedélyeskedését! Van ilyen dogma? Van. A feltámadás dogmája, melyet a halottégetők tagadnak.

Nem kevésbé szivtelenség a sirásásért való díjszedés s milyen kár a halottégetőkre nézve, hogy a krematórium akadály a pénzkérdés, holott az milyen jó tizlet volna!

No és a szegény egészségügy milyen nagy

kárát vallja, hogy az oszló testrészek gáznemű átalakulásai öles földben eltemetve maradnak, s nem szállnak, mint a bodorfüstű gyárkémiyek kormozó termékei, nem szolgálják a közegészség ügyét. Talán van olyan városrész, ahol az ilyen még tiszta levegő?

Hát szegény kegyelet mennyit szenved! Nem a müncheni példától, mely szerint már hét év után kilakoltatják a halottat, akiért újabb sirbért nem fizetnek. Ezt biztosra állítjuk, hogy így nem igaz, mert illetékes hatóság ilyet meg nem engedhet. Hanem maradjon az a kegyelet, melyben részesül a költözéskor könnyen törő s tiszteletlenségnek kitett hamvveder annak, akinek tetszik.

Vagy azért égetessük el magunkat, mert úgy sem támadunk fel? Aki ezzel a hittal illetőleg a feltámadó hite nélkül megy át a más, világba, az a sirból is, kermatóriumból is — úgy is tűzbe jut.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **A szatmári püspök beteg.** Dr. Mayer Béla, a szatmári egyházmegye új püspöke már hat hete gyengélkedik. Most azt jelentik, hogy egészségi állapota ismét rosszabbra fordult. A beteg főpásztornak — ki jelenleg Zomborban egyik rokonánál időzik — orvosai feltétlen nyugalmat ajánlottak.

* **Tíz éves jubileum.** A Nagyváradi Katolikus Kör vasárnap togja megülni fennállásának tizedik évfordulóját. Erre a nagy jelentőségű ünnepélyre a kör vezetősége nagyban készülődik. A délelőtti ünnepély műsorát vasárnapi számunkban közöltük; a szétküldött meghívók erre az ünnepélyre belépti jegyül szolgálnak. Aki meghívóját még meg nem kapta, sziveskedjék dr. Imrik Gusztáv ügyvédhez fordulni. Este bankett lesz, amelyen katolikus közéletünknek csaknem minden kitűnősége részt vesz. Eddig már számosan kiváltották részvételi jegyüket, amelynek ára 3 korona. Az előkészületekből és az eddigi hangulatból ítélve, úgy a matiné, mint a bankett fényes sikerűnek ígérkezik.

* **A denaturált só ára.** Hivatkozással a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter urnak 88303. VII. c. 1905. sz. leiratára, van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni hogy a magyar kereskedelemi r. t. mint a magy. kir. sójövődék vezérügynöksége által Szigetkamarán és Maros-Ujvárt létesített denaturáló telepeken kiszolgáltató és szódával denaturált iparsóra nézve a magy. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ur fentartja az 1906 évre azon árakat, amelyeket a múlt 1904 évi december hó 24-én 112470. sz. a. kiadott és a Pénzügyi Közlöny 1905. évfolyamának 2 számában közzétett körrendeletben az 1905 évre megállapított. Vagyis a tiszta iparsó ára 100 q aluli mennyiségben métermázsáknént 2 K 77 fill. a tisztátalan iparsóé pedig 2 K 37 f. Száz métermázsza vagy azon felüli mennyiségnél 2 K 40 f. a tisztátalannál pedig 2 koronát fog ezentul is kitenni, mely árhoz azonban a szigetkamari iparsótelepen még 18 fillér métermázsánkénti szállítási díj számítandó. Nagyváradi, 1906. január hó 11. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: *Huzella Gyula*, kir. keresk. tanácsos, elnök, Dr. *Sarkadi Lajos*, titkár.

* **A villamos mű tisztviselőinek véglegesítése.** Nagyváradi város egyik utóbbi közgyűlésén került szóba az a kérdés, hogy

miért nincsennek véglegesítve a város villamos művének főbb tisztviselői, mikor az állapot rendezése úgy a városra, mint az illetőkre is előnyös volna. A polgármester most már segíteni akar ezen állapoton s a villamos mű felügyelő bizottságát ma, szerdán délután 3 órára ülésre hívta össze. Ezen ülésre a villamos telep igazgatójának, főkönyvelőjének és főgépészenek a végleges alkalmazására vonatkozó szerződés tárgyalása van kitűzve.

* Menekülni akar a Sas bérletétől.

Hillinger Lipót panaszos beadványt intézett a városhoz, amelyben nagyon siralmasnak állítja a mostani viszonyokat. 32 éve bérlő a Fekete Sas, de az utóbbi időben keletkezett új, modern berendezésű szállodák teljesen tönkretették a Fekete Sas forgalmát. Nem képes a bért fizetni. Hivatkozik arra, hogy már többször fordult panaszszal a városhoz. Ha a bérletekért végrehajjták, teljesen tönkre megy, ezért kéri az ellene már folyamatba tett eljárás megszüntetését. Kéri, hogy a bérhatalékokat engedje el a város s ez évi május 1-én szüntesse meg a bérletet.

* **Siketnéma gyermekek iskoláztatása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak 1904. évi 11158. számú rendelete folytán a siketnémák aradi államilag segélyezett iskolája kerületében Arad, Békés, Bihar- és Csanádvármegyék tartoznak. Tehát ebből a négy vármegyéből veszik föl ide a siketnéma gyermeket. 1906. szeptember 1-jére mintegy 15 új növendéket fiukat és leányokat vesznek föl az első osztályba. Folyamodni legkésőbb február hóban kell. Tanítási díjat nem kell fizetni. Válaszbélyeg beküldése mellett közlebbi felvilágosítást is ad az igazgatóság.

* **Áthelyezés.** Biharvármegye alispánja Hollósy Béla a kórház derék és köztisztviselőiben álló tisztviselőjét, tekintettel a terhes szolgálatra, az elmeosztályból, hol eddig kiváló szorgalommal működött saját kérelmére a közkórházhoz helyezte át.

* **Ujabb nyomdai betörés.** A Szent László nyomda ellen intézett merényletnek párja akadt Pécsen. A pécsi püspöki liczeumi jónévű régi nyomdájába betörték a szociáldemokraták. A nyomdát ezidőszent évek óta Madarász Béla bérlő. Törekvő, szakképzett iparos, aki munkássorból küzdötte fel magát s így legjobban tudja, hogyan kell a munkással emberségesen bánni. A nemzetközies nyomdáját, miután nem tánczolt az ő nótájukra, bojkottálták. Mindenáron megakarták akadályozni a nyomdában előállított Pécsi Közlöny című függetlenségi párti napilap megjelenését. De nem sikerült. A harc a sztrájkvezérek, bojkottálók és a liczeumi nyomda között már több, mint egy hónapja folyik. Most aztán gyalázatos bosszút állottak a szociáldemokraták. Hétfőn éjjel, amikor senkisé tartózkodott a nyomdában — a Pécsi Közlöny ugyanis estilap — betörték az épületnek a Perczel-utcára néző ablakát, azon aztán bemásztak a nyomdába, amelynek gépeit megrongálták, használhatatlanná tették, a betűket a szekrényekből halomra dobálták s a nyomásra elkészített kész munkák szedését is széthányták. A rendőrség három gyanús embert letartóztatott. Ime a szociáldemokrata — szabadkozók.

* **Téli házi ipari tanfolyamok vármegyénkben.** Báró Felitsch Arthur földművelésügyi miniszter, Pósfay Sándor kir. h. gazd. szaktanárnak az év jan. és febr. hónapjaiban a vármegye négy nagy községében rendezendő téli házi ipari tanfolyam tartására adott engedélyt. E téli házi ipari tanfolyamok célja a téli időnek — úgy a kiscgazda osztály, mint az egyes tanfolyamon résztvevő gazd. ism. isk.

növendékek által — jövedelmező, hasznot hozó kihasználása. Ily tanfolyamok a már jelzett időre *Beznye*, *Ermihályfalva*, *Belényes* és *Beztertyó-Ujfalu* községekben tartanak s a mult hét folyamán már kezdetüket is vették. Az egyes tanfolyamok, az említett községekben létesített önálló gazd. ismétlő iskolákkal kapcsolatosan olyformán szerveztettek, hogy azon az ismétlő iskolák növendékein kívül mindegyik községből mintegy 15—20 kisgazda is részt vesz. A tanfolyamokon a fataragás (esztergályozás) gyékényszövés, czirokseprű készítése, bognár munkák és kosártonási háziipar üzése vétetett fel, mely iparágakban a gazd. szaktanár ellenőrzése, az ismétlő iskolák szaktanítóinak felügyelete és megfelelő szakmesterek vezetésével mintegy 300 egyén nyer hasznos foglalkozást s az egész házi iparágak el-sajátítására oktatást. A szóban forgó házi ipari tanfolyamok febr. hó végével *vásárral egybekötött kiállításokkal* rekesztetnek be, mely kiállításokon azonfelül, hogy bemutattatnak a téli tanfolyamok szorgos látogatói által elkészített tárgyak, egyben buzdításul nagyobb mennyiségű házi ipari czikk is kerül a készítőkhöz kiosztásra; az eladás és kiosztáson felül maradó tárgyak pedig a Biharvármegyei gazd. egyesület által az ősz folyamán rendezendő házi ipari kiállításra lesznek az érdeklődő közönségnek bemutatva. Az egyes tanfolyamokon már ezideig is szép haladás tapasztalható.

* **Legényegyesületi előadás.** A Nagyvárad-i Katolikus Legényegyesület keddi estjén program szerint *Szentkereszt* Tivadar nagyváradi-újvárosi katolikus tanító tartott előadást az alkotmánytanból, *a felségjogokról és az ország kormányzásáról*. Érdekes történelmi visszapiantás kapcsán szólt az államok alkotmányáról s itt, szemben az abszolutizmus sivárságával, ragyogó példaként állította hallgatóságára a magyar és az angol alkotmányt. Azután a részletekre terjeszkedett ki s alkotmányos államéletünk alaptörvényeit fejtegette. A király és nemzet hatalmát és jogkörét tetszetősen állította egymás mellé, majd a végrehajtó hatalom berendezkedéséről és gyakorlásáról szólt. Előadását helyenkint anekdotákkal élénkítette. A hallgatóság a tanulságos előadásért elismeréssel adózott.

* **Pestvármegye átirata.** A városházán gyűlnek a nemzeti ellenállásból keletkezett átiratok. Legujabban Pestvármegye küldötte meg azon határozatát, amelylyel gr. Laszberg Rudolf megye főnököt hazafiatlannak, törvénytelennek mondja ki. Kéri Nagyvárad városát, hogy Laszberget szintén megvetésével sújtsa s ítélje el.

* **Babona áldozata.** A felvilágosodottság korszakában élünk és mégis vannak helyek szép Magyarországon, hol szellemidézés, ráolvasás, meg ki tudná mitféle orvosságokkal próbálkoznak beteget gyógyítani egyesek. E babona leginkább a havasok között divik és ott gyakorolják e szeretetreméltó oláh fáták hitvány mesterségüket. Magyarcséke most legujabban két ilyen személyiséggel büszkélkedhetik. E község neve e téren már nem teljesen ismeretlen, mert a kilenczvenes évek végén már ott egy szellemidéző társaságot a főszolgabíró idézése hívőre juttatott. Most, mint a királyi ügyészségnek jelentik, Korda János magyarcsékei lakosnál tegnapelőtt megjelent két román hölgyecske és azt mondták Kordának, hogy ők betegségéből kigyógyítják, természetesen szellemidézéssel. A szellemek pedig, mivel télen fáznak, fára száztiz koronát kérnek a meggyógyításért. Korda a száztiz koronát az oláhasszonyok óhaja szerint az ablakba tette, hogy majd a szellemek elviszik onnan. A két szellemidéző pedig hozzáfogott nagyszabásu jaiगतás és különböző taglejtések között a szellem elöcztálásához. E közben az egyik asszony eltűnt és vele együtt az ablakban várakozó száztiz korona. Az eltűnt társat csakhamar követte a másik fáta is, ki azt hazudta,

hogy azonnal visszajön, csak a társát nézi meg. Erre az időre pedig Kordára a legszigorubb csendbenmaradást parancsolt, s felültetett deliquenst leirhatatlan alakban a földre ültette, ő maga pedig a társnő után sietett. Korda nem a legkényelmesebb helyzetben várta a szellemeket, nem is lett volna csoda, ha a csillagok között valami szellemek is tánczoltak volna unalmas várakozása közepette. A szellemek csak nem jöttek, de nem jött a két asszony sem. Jó idei várakozás után végre megelégtelvé a szellemvárás Korda, felállott; először is az ablakba nézett, hol a száztiz koronának kellett volna vele együtt várni a szellemekre. A pénz természetesen nem volt ott. E meglepetés után feledve minden betegségét, följelentést tett a két asszony ellen csalás miatt.

* **Földrengés.** A felvidéken szórványosan újabb földrengés fordult elő. Így Körmöczbányán hajnali 4 óra körül kétszer is ismétlődött földrengés volt érezhető és egyes helyeken oly erősen, hogy a szobabutorzata megingott, recsegett és az üvegfedelek megcsördültek. Verbón ugyancsak hajnali 4 órakor északkeleti irányban három földlökés volt érezhető, a mely reggel fél 7 órakor ismétlődött. Egyes épületek fala megrepedt.

* **A bedrótozott város.** Nohát ez rettenetes, a mit ez a mi városunk kiáll. A nyáron föltűrték az egészet, összevissza hányták, kincseket hoztak felszínre és kincseket temettek el. Mire a temetésnek vége volt, akkor mázlyák égtek a városban szerzetés. Hogy kit égett k, mit égettek, azt igazán nem tudjuk. De hogy fura dolgokat temettek a földbe, azt bizonyítja az a körülmény is, hogy olvasztott szurkot öntöttek a földre, óriási súlyu hengerekkel lenyomkodták, hogy soha senkinek se jusson eszébe a föld alatt kutatni.

És mégis! Akadtak kételkedő emberek, kik az alatt az ürügy alatt, hogy rossz az aszfalt, fölszedték azt, csak azért, hogy újból kutathassanak. Hogy mit találtak ott, arról egy más alkalommal számol be tudósítónk.

Mikor már az aszfaltot nem lehet tovább keczmeregni, ime akkor — pókháló módjára bedrótozzák a várost. Egyesek azt mondják, hogy azok villamos vezetékek. Micsoda képtelenség! Ugyan ki hiszi azt el, hogy városunkban valaha villamos fog járni? — Senki. Vagy ha csakugyan — a következő században megindulna a villamos, akkor is olyan lassan fog az döcözni, mint a milyen soká tervezték s készítették. Mi újságírók pedig a felől nyugodtan alhatunk, hogy — a villamos szenzációk nem fognak dolgot adni. Először, mert nem lesz villamos, másodsor: ha lesz is — mi gázoljuk el a villamost, nem a villamos minket.

* **Cselédügy.** A törvényes munkásvédelem országos bizottsága nevében a bizottság titkára megkereste a rendőrfőkapitányt, hogy áttekintés és tanulmányozás végett küldje meg neki a cselédügyről alkotott szabályrendelet-tervezetet, a főkapitány készségesen tett eleget a megkeresésnek, megküldötte Budapestre az immár negyedik éve vajudó szabályrendeletet, s egyuttal felhívta figyelmét a titkárságnak azon fontos alapelvre, melyek megvalósítása érdekében készült a szabályrendelet-tervezet. Ezen elvek: 1. a cseléd otthon létesítése, 2-szor a kovártélyos asszonyok üzelmének mindenkorra való megszüntetése, 3-szor a cselédek humánus védelembe vétele a réven, hogy a tettelesen bántalmazott cseléd azonnal kiléphessen a szolgálatból. Egyuttal szakvéleményt is kért a főkapitány a titkárságtól, hogy eme országos jellegű egyesület véleménye alapján is most már mielőbb szorgalmazhassa a szabályrendelet tervezetnek jóváhagyását.

* **Tolvaj cigányasszony.** Szőke Berta Zöldfa-u. 6. sz. alatt levő lakásáról ma reggel eltűnt egy ág és egy aszalterítő 20 korona értékben. Ugy a károsnak, mint a házbeliének is egyaránt alapos gyanujuk vagyon egy kóbor cigányasszonyra, aki reggel végig koldulta a lakásokat. Elfogatása iránt intézkedett a rendőrség.

* **Az ivóvíz vegyi vizsgálata.** Mint-hogy a járványos betegségek terjedését nagy mértékben befolyásolja az ivóvizek minősége, azért gondolom, hogy a közegészségügy érdekében szolgálatot teljesít, a mikor felhívom a megyébe tartozó járások hivatalos hatóságait: a szolgabírókat, orvosokat, körjegyzőseket, ezenfelül a lelkeseket és tanítókat, hogy január s február hóban vizsgálatokkal foglalkozván a nagyváradi áll. főreáliskolában, hajlandó vagyok díjtalanul megvizsgálni a beküldött vizmintákat azon czéltől, hogy ivásra, vagy ipari czélokra alkalmasak-e. A beküldendő víz mennyisége 2 liter legyen, meleg vízzel többszörösen kimosott, tiszta üvegedényben, jól bedugaszolva parafadugóval. Az üvegre ragasztott czédulán rá legyen írva: 1. a község neve, 2. a kut neve, 3. a kut mélysége, 4. van-e a kut közelében istálló, árnyékszék, temető, szemétdomb, 5. a mintát vevő egyén neve, 6. mily célra akarják használni a vizet, ivásra, vagy csak ipari czélra s milyenre? A mintát vevő egyén meghizható legyen. A vizmintákat épugy a gyanus, mint a jónak gondolt kutakból kell küldeni, hogy így a közönség majd biztos tudomást szerezzen arról, hogy melyik vizet ihatja és hogy a hatóság az egészségtelen kutakat betömethesse. A mintákat postán vagy küldőnczcel lenti czímen kapom meg. A bírálatot hirtálapilag közlöm. *Simonyi Ernő* áll. főreál tanár, vegytani laboratórium.

* **Regényes mult, szomorú jelen.** A kék, mosolygó egü Itáliában történt, de nálunk is megeshetett volna. *Ruggero* Rindi pályáját, mint cukrász kezdte. Később színészsé lett, majd jónövü drámairó vált belőle. Két-záznál több munkája került színre, néhány darabja sok száz előadást ért. Térdig járt a rózsában, akarván mondani a babérban, de a földi kincsekből szűken jutott ki neki. Szemevilágát elveszítvén most koldulásból él. Egyedüli vágya, hogy valamely szegényházba fölvegyék.

* **Az osztályorsjáték** tegnapi húzásán a következő számokat húzták ki — nyere-ménynyel:

30.000 koronát nyert: 42778.
10.000 koronát nyertek: 3603 65608.
2000 koronát nyert: 95787.
1000 koronát nyertek: 33277 59100 63764 77601.
500 koronát nyertek: 6207 7327 9372 10940 13503 15229 18874 19783 20129 23223 23469 27159 32274 34236 36293 41011 46135 47429 47794 51821 52481 544917 56581 60256 61355 62701 63297 63344 65645 66126 66759 67001 70932 71371 75993 76969 83436 87730 88472 91495 91495 91875 92487 92633 95957 98172 102833 103176 103201 103463 104987 105820 109082.

A többi kihuzott számok 130 koronát nyertek.

* **Veszélyes férj.** Marián Mészáros János rovtomultu helyi lakos nemrégiben súlyosan összeverte a feleségét és emiatt bünyügyi eljárás van ellene folyamatban. Mnthogy az idézés daczára sem jelent meg, a rendőrség vezetője elővezetetését rendelte el. Tegnap délelőtt megjelent Mészáros lakásán Szilágyi Dezső-utca 6. sz. a. Vass Károly nyomozó-rendőr, hogy elővezesse őt. A jeles férfi késsel támadt a rendőrré. Vass Károly erre másodmagával tért vissza s megkötözvén a dühöngő embert, bevitték a rendőrségre. Marian Mészáros János még a tegnapi napon az ügyészségre került.

x **Rheuma, kösvény, csont és izomszagatás** ellen legbiztosabb hatása van *Citosan*-nak, kapható a *Kigyó* gyógyszer-tárban, Nagyvárad, Bémer-tér és a Vadász-féle Drogueriában. Ára 90 fillér.

x **A Lloyd orfeum** teljesen új társulata tegnap este mutatkozott be nagyszámu közönség jelenlétében, bátran mondhatni, hogy ily kitünően szervezett társulat már régen nem

volt városunkban. *Grünau Poldi* kedvelt komikus külföldi körutjából most érkezett haza; teljes új kuplékkal lép fel. Fellepnek még; *Elek névérék, Carmen Dóra, Szondi Angella, Falugyai Mitzi, Ormai Lujza, Lotusd' Ory, Szalai Kata* énekesnők és tánczosnők, *The Guston* zenebohócok, mint hüvész parodisták. Ma itt először a *Behéme* kacagató bohózat előadva 6 személy által. Családi műsor. Kezdetre 9 órákor. A n. é. közönség szíves pártfogásáért esedezik mély tisztelettel *Berényi igazgató*.

x **Figyelem!** Az Amerikai Áruházban most olcsó eladásra kerülnek óriási mennyiségű vegyes blousselymek, szőnyeg maradványok minden kivitelben. *Nagy mennyiségű gyermekkelengye minden árban.*

x Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy előre haladott idény folytán a még mindig *dus választékban* meglevő *valódi angol és scot téli divat szöveiteimet mélyen leszállított árban bocsátom áruba.* Kivánatra azon előnyt is nyújtom, hogy t. vevőimnek a bevásárolt anyagot *saját szabászati termében a legdivatosabb* fazonokban és remek kivitelben nagyon jutányosan feldolgoztatom. Már egy próbavásárlás útján is meggyőződhetik bárki, mily figyelmesen és előnyösen lesz nálam kiszolgálva. Kiváló tisztelettel: *Teszler Simon*, posztó nagykereskedő. Zöldfa-utca 33.

Maradványok félárban
Papi reverendekéme nagy választékban

IRODALOM.

Társadalmi evolúció.

Irta: Kidd Benjamin.

Fordította: *Geöcze Sarolta*.

A magyar tudományos akadémia kiadása.

Az akadémia kiadásában hatalmas koncepcióju munka jelent meg. Kidd műve a társadalom fejlődésének törvényéről. És a munka, a mely íróját egy csapással világhírűvé tette, 11 év alatt csupán Angliában 32000 példányban kelt el, s azóta az európai nyelvek legtöbbjére lefordított. Kidd Spenczer és Marxnak a teoriáival szembe szállva kimondja, hogy az emberiség társadalmi fejlődésében a vallás a fő tényező, a modern nyugati civilizáció és demokrácia pedig egyenesen a keresztény vallás és az általa kifejlesztett erkölcsi rendszer gyümölcse.

A nemzetek versenyében a tartós sikert a történelem tanúsága szerint nem a csillogó tulajdonok, nem a ragyogóbb ész biztosítja, hanem az erkölcsi tulajdonságok, a jellemerő, a tisztesség, a fedhetlenség és becsületesség, mindenekelett pedig a kötelességérzet. Párhuzamot von Franciaország és Angolország között, kimutatva, hogy míg a francia nemzet az erkölcsi hanyatlás folytán elvesztette felsőbbégét, addig az angolok az Océánon innen és túl a civilizáció terjesztője és a földkerekség első nemzetévé válik, azon erkölcsi érdemek által, a melyet a családi és állami életben kifejti. A régi Görögország és Róma is csak addig volt nagy, míg honi isteneit és az erényt tisztelte, a hitetlenség és erkölcsi romlás a birodalom erejét aláasta és összeomlását idézte elő. Ezeket az erényeket egyénben és nemzetben pedig nem a jólét, hanem a szenvedés és küzdés fejleszti ki. A faj és társadalmi emelkedésnek feltétele a folytonos küzdés és szenvedés. A fellendülés korszaka soha egyetlen nemzet életében sem a béke és jólét eredménye volt, mert az elpuhulásra és erkölcsi süllyedésre vezet, hanem a nagy nemzeti küz-

delmeké. A civilizáció törvénye illusoriussá teszi Marxék reményeit is. szerintük a collectiv társadalom megszünteti a versenyt és mindenki számára meghozza a boldogulást. De ez bekövetkezni nem fog és ha bekövetkeznék, nem biztosítaná a társadalom boldogulását, mert a verseny megszűnéséből születnék az elpuhulás és ezt nyomban követné az általános jólét hanyatlása. A természet és társadalmi életben a megindult haladásnak feltétele az egyén részéről az állandó erőfeszítés és önfeláldozás. Az a tényező pedig, mely az embert önkéntel önfeláldozásra bírja, a vallás. Modern Socziálpolitikánk a keresztény erkölcsi rendszer terméke. Azok vagyunk mi is talán tudunk és akarunkon kívül is. Azok a nemzetek, a melyek a keresztény vallást nyiltan elfogadták és hirdették, mint az angolszász, emelkedtek a legnagyobb erkölcsi nivóra, Ezekből következtenni lehet a jövőre. A socziálista ideál, a collectiv társadalom azért nem fog elkövetkezni, mert ellenkezik az élő természet változatlan törvényével, mely szerint minden fejlődés feltétele a küzdelem. Az elsőséget mindig azok a fajok és nemzetek fogják kivívni, a melyekben legnagyobb mértékben lesznek meg az erkölcsi tényezők, a becsületesség, erény és kötelességérzet, miután pedig az önfeláldozásra a vallás ösztönöz a legnagyobb sikereket mindig a legnagyobb sikereket mindig a legvallásosabb fajok fogják elérni. Kidd kitünő korszakalkotó munkáját *Geöcze Sarolta* fordította a nála megszokott szabatos magyar nyelven és az angol szerző gondolatvilágának teljes átérzésével.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Rip — Rip. C.
Csütörtök: Boccaccio A.
Péntek: Udvari tanácsos (először. B.)
Szombat: Udvari tanácsos. C.
Vasárnap: d. u. Lotty ezredessei, este Üdvöske.

R i p.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Január 20. Jogászál.
Január 21. Peczeszőlősi Olvasó Egylet tánc estélye.
Január 28. A 48-as népkör bálja.
Január 31. Városi bál.
Február 4. A Nagyváradai Katholikus Legényegylet bálja.
Február 4. Biharmegyei és nagyváradai nőegylet estélye.
Február 4. A biharmegyei és nagyváradai nőegylet rózsá-estélye.
Február 18. Czukrászok bálja.

Czukrászok bálja Jövő hó 18-án városunk czukrász ifjusága a Zöldfa szálloda dísztermében táncestélyt rendez. Ez lesz városunkban az első czukrász-estély. A bálrendezés élén *Bencz Gyula* czukrász áll, ki a nagyban buzgólkodó rendezéssel mindent elkövet, hogy báljok fényes sikert érjen.

Igazságszolgáltatás.

Legényvirtus. Az esküdtbiróság tegnap ítelt a Solyom Antal és Balogh Sándor furta legények ügyében, a kik régi haragosukat,

Berczi Imrét a korcsmában orozva agyonütötték. Az esküdtszék bűnsnek találta vádlottakat a szándékos emberölésben, mire a bíróság Solyom Antalt 6 évi, Balogh Sándort pedig 10 évi tegyházra ítélte.

TÁVIRATOK.

A válság.

A szerződések.

Budapest, jan. 16. (Saját tud. táv.) Mint a kormány felhivatalos könyomatosának, mely örökösen légből kapott koholmányokban utazik, Bécsből jelentik, a közöminisztertanácsban *Goluchowszki* elnöklése mellett részt vett magyar részről a miniszterelnök, a kereskedelmi, valamint a földmívelésügyi miniszter, ugyszintén, *Popovics* államtitkár. Osztrák részről jelen volt a miniszterelnök, a belügy-, földmívelésügyi-, pénzügy-, valamint a kereskedelemügyi miniszter. Az értekezlet beható tanácskozás után meghozta a szerb-bolgár unió kérdésében a helyzet tisztázására irányuló határozatát, amelyről a *belgrádi és szófiai* császári és királyi képviselőket haladéktalanul értesítették.

Diplomatikus örömmel konstatálták egyben, hogy a magyar és osztrák kormányok között a főforgó nehéz kérdésben elfoglalt álláspont körül differencia eddig sem volt, de most sem merült föl.

Fejérváry a tanácskozás után a nap folyamán meglátogatta *Pittreichot*, holnap Bécsben marad s hirszerint audienciára megy. Vörös és Feilitsch azonban reggel Budapestre utaznak.

Bécsi körökben egyébként biztosra veszik a szerződések sima lebonyolítását. Ezt megelőzőleg azonban sok nehézséggel kell megküzdeni. Bulgária például, általános fölfogás szerint, hasznos akar huzni a szorult helyzetből. Nem tartja ugyanis elég erősnek a magyar kormányt adott körülmények között arra, hogy Ausztriával karöltve energikusan keresztül vihesse szándékát a szerződések kérdésében.

A kormány különben el tvan tőkélve, hogy csak a legvégső esetben erőszakolja keresztül a szerződések ratifikálását a parlament hozzájárulása nélkül.

Napokban a német külkereskedelmi szerződés ügye kerül tárgyalásra. Hirszerint a bolgár kormány Magyarországnak a legmesszebbmenő vámkedvezményt biztosította. Bécsben elhatározták, hogy viszonyosságot gyakorolnak s ugyanilyen kedvezményben részesítik Bulgáriát. — Belgrádban ezalatt vámháborúra készülnek. Szerbiának érdekében áll, hogy Magyarország önálló vámterületet kapjon. Ez esetre Szerbia is sokkal előnyösebb szerződést köthetne Magyarországgal.

Szerbia egyébként helyesli kormánya álláspontját a szerződés kérdésében.

A békeakció.

A kormány bécsi felhivatalosa megint egész komolyan jósolja a döntést és a békét. Fides paznes auctorem. Ujabb kilátásai vannak a borus politikai látóhatár kitisztolására. Hanem hát ki hinne

a félhivatalosnak, melyet már annyiszor rajt csiptek a turpisságon!

Ami egyébként *Wekerle* kormányát illeti, voltaképen *hivatalnokminisztérium* lett volna. De nem lett. Ez a hivatalnokminisztérium *rövid lejárata indemnitást* kért volna mindenekelőtt, azután pedig a kereskedelmi szerződések ügyét alkalmasan elrendezte volna. A katonai kérdést ügyesen ki akarta kapcsolni, rövid működése idejére.

A hivatalnokminisztérium egyébként általánosságban nem is lett volna tulságosan ellenszenves. Inkább a részletek buktatták meg. Annyi bizonyos, hogy ez a békeakció aránylag több sikerrel járt, mint *Lukács Lászlóé*, a ki egyáltalán semmi eredményt sem tudott fölmutatni.

Kossuth a Nemzeti Kaszinóban *Andrássyval* és *Hadik János* gróffal tárgyalt.

Tisza a jövő hét folyamán a fővárosba érkezik.

A békeakció körül ma ezek a kombinációk és események merültek föl. Egy-két politikai pikantiát leszámítva alig is volt egyéb följegyezni valója a napi krónikának.

Rudnay ügye.

Mióta *Rudnay* a nagy rendjelet általános konsternáció és kiábrándulás közepette megkapta, elhatározta, hogy nem lép ki a kaszinóból, amit illetékes köröknek értésére is adott.

Fejérváryt ez a fordulat igen kellemetlenül érintette. *Kristóffy* ugyanis az ő jelenlétében adta tudtul a kaszinóknak, hogy *Rudnay* kötelékükből kilép. Miután *Rudnay* most visszautasította bejelentett kilépését, *Fejérváry levélben szólította föl*, hogy haladéktalanul lépjen ki úgy a Nemzeti, mint az Országos Kaszinó kötelékéből.

A válság rövid hírei.

Debreczenből a kormánybiztos a hét folyamán távozik. *Földesy Mihályt*, *Sátray Károlyt* szabadlábra helyezték. Még csak egy tartóztatott van. Ma azt is elbocsájták. A főváros adófizetése ügyében *Kristóffy* tiltakozott a birói letét ellen. *Halmos* polgármester egy ujságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a kérdés továbbra is függőben marad.

Értékpapirokban ugyan nem helyezik el az adót, de be sem fizetik. Továbbra is pénzintézetnél marad elhelyezve. — A főváros holnapi közgyűlésén *Vázsonyi* interpellál a fővárosi rendőrség vidéki szereplése miatt.

Krcsmarik János főispán ellen *Zöldy Géza* dr. *Békésmegye* tisztí főügyésze bűnvádi följelentést tett magánlaksértés miatt.

Sényi Kálmán Barsmegyei főispán installációs próbálkozása e hó 25-én lesz. Az alispán a közgyűlést nem hívta egybe. *Laszberg* fölterjesztette a *Saskörben* tartott megyegyűlés jegyzőkönyvét *Kristóffynak*, hogy üres óráiban legyen mit megsemmisíteni.

Szabó Mihály honti főispán elutazott *Esztergomból* s holnap érkezik *Selmeczbányára*.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

S. F. Kérése, sajnálatunkra, a jelen körülmények közt nem teljesíthető.

NYILTÉR.

BUTOR-IPARTELEP

Nagyvárad, Szent László-tér
RIMANÓCZY-HÁZ. Holdas templom mellett.
Telefonszám az egész megyére 584.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

butor

nagyraktáramban

modern szalon-, ebédlő-, háló- és fürdőberendezések, valamint mindenemű tükör, réz- és vasbutorok a lehető legszolidabb árszámítás mellett a leg szebb kivitelben szerezhetők be.

Saját műhelyemben

személyes felügyeletem mellett készülnek minden e szakmába vágó asztalos, kárpitos és díszítő stb. munkák, javítások a legjutányosabb árszámítás mellett

Tisztelettel

Büchler Márton.

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA

középiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kigazdák számára.

Irta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára 20 fillér.

Vidékre 25 fillér előleges beküldése mellett bérmentesen küldetik meg.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: Gorkij Maxim 22.

Az előkelőségek már együtt voltak, mikor megérkeztek. Majakin a legelőkelőbbek csoportja felé vezette Fomát.

— Ne félj. Ha selyemmel van is átkötve a gyomruk, nincs benne semmi.

Mély alázattal köszönt a kormányzónak s az érseknek.

— Jó egészséget kívánok kegyelmes uram. Aldjon meg eminenciádl!

— Oh. Tarassovics! — mondta a kor-

mányzó barátságosan s megrázta Majakin kezét, miközben az öreg lehajolt, hogy az érseknek kezét csókoljon.

— Hogy van ön, halhatatlan aggyatyan?

— Köszönöm kegyelmes, uram. Oh, Pavlovna Zsófia, jó napot.

Majakin gyorsan beszélt s úgy forgolódott mint a csiga. Egy perc alatt sikerült megszólítania a törvényszéki elnököt, az ügyészt, a polgármestert s mindenkit, akit érdemesnek tartott arra, hogy megszólítsa. Foma lehajtott, fejével állt Majakin mögött az aranyos himzésű ruhába öltözött embereket nézegette, irigyelte az öreget s mikor érezte, hogy zavarba jut még zavartabb lett, Majakin ekkor megfogta a kezét s magához vonta.

— Kegyelmes uram, ez az én kereszt-fiam, Ignác barátom egyetlen fia: Gyorgyejev Foma.

— Oh — mondta a kormányzó mély hangon, — nagyon örvendek! Onnel érzek, fiatal barátom! — mondta tovább, miközben megszorította Foma kezét. Aztán hirtelen elhalgatott. majd kis gondolkodás után hozzátette:

— Atyánkat elveszíteni, nehéz és pótolhatatlan szerencsétlenség!

Miután két másodperczig várt Foma válaszára, elfordult tőle s így szólt Majakinak:

— Tegnap pompásan beszélt a városi tanácsban. El voltam ragadtatva. Nagyon okos volt. A pénzt a nép igazi érdekeinek kielégítésére kell fordítani.

— A tőke amugy sem igen nagy, tehát a városnak kell áldoznia.

— Nagyon helyes! Nagyon helyes!

— A mértéklegesség igen nagy erény. Én magam sohasem iszom... De minek az a sok olvasó-szoba, népkönyvtár s több efféle, mikor a nép nem tud olvasni.

A kormányzó helyeslő fejmozdulatot tett.

— Inkább használják fel a pénzt egy technikai iskola céljaira. Ha kicsiben kezdik, elég lesz a pénz, ha aztán fejlődik az iskola, majd adnak Pétervárott. Ott van elég pénz.

— Helyes! Ez az én véleményem is. De mit szól hozzá, hogy lármáztak a liberálisok? Haha!

— Mindig kiabálnak.

A protodiakon nagyot köhintett, ami azt jelentette, hogy az ünnepély kezdetét vette. Pavlovna Zsófia Foma felé tartott, üdvözölte s szomorú hangon mondta:

— A temetés napján ránéztem önre s szívem összeszorult. Istenem — gondoltam — mennyire szenved.

Foma hallgatta, mintha mézet itattak volna vele.

— Szegény barátom! Ugye nem haragszik ha így beszélek magáva! hisz én már vénasszony vagyok!

— Ön? — mondta Foma lassu hangon.

— Hát nem? kérdezte az asszony s figyelmesen nézte Foma arcát.

Foma lehajtotta a fejét s halgatott.

— Hát nem hiszi, hogy én már vén asszony vagyok?

— Hiszem... azaz, hogy én mindent elhinnék, amit ön mond... de ez mégsem igaz.

— Mi nem igaz!

— Ez... hogy bocsásson meg. Nem tudok beszélni, — mondta Foma szomorúan s érezte, hogy elpirul, — Én nem vagyok művelt ember.

— Ne vezettesse félre magát a műveltség által, aztán meg ön még fiatal ember s a műveltséget meg lehet szerezni. Vannak emberek, akik nem tudnak megélelni nélküle, másoknak meg fölösleges, sőt elromlanak tőle. Ezek tisztaszívű emberek... jók, mint a gyermek. Maga is ilyen, ugye?

Foma nem mondhatott egyebet, mint amit mondott:

— Köszönöm.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásái.

A nagyváradai piacon 1906. jan. 15-ik jan. 16. napján tartott vásárban eladott természetű és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 16.— 15.80 15.60 Kétszeres buza 13.60 13.40 13.20 Rozs 12.40 12.20. 12.— Arpa 14.20 14.— 13.80 Zab 14.40 14.20 14.— Tengeri 14.60 14.40 14.20. Borsó 40.— Lencse 50.— Bab 32.— Köleskása 32.— Burgonya 7.— 100 kiló lángliszt 28.20 Zsemlyeliszt 27.20 Fehérkenyérliszt 27.— Barnakenyérliszt 23.— Széna fuvarral 7.— Szalma fuvarral 2.— Só zott szalonna 150.— Zsup-szalma —20. A'om-szalma —12. 1 köbméter bükkfa 7.— Tölgyfa 6.50. Cserfa 7.50. 1 kiló marhahus I. o. 1.16, 1 kiló marhahus II. o. 1.00, 1 kiló marhahus III. o. —1 1 liter ó-bor 1.—, 1 liter új-bor 80.— liter pálinka —72, 1 liter szilvapálinka 1.60, 1 liter szesz 2.— 1 mm. kőszó 21.80. 1 mm. nyers faggyu 50.— 1 mm. olvaszt. faggyu 70.— 1 mm. szappan 50.— 1 mm. birka gyapju —.—, 1 mm. magyar gyapju 1 —.—, hltr. ó-bor 64.—, 1 hltr. újbor 38.— 1 mm. mész 1.80. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.— 1 hltr. kendermag —.— 1 hltr. köles —.—, 1 hltr. repce —.—, 1 hltr. dió 40.— 1 hltr. mo'yoró —.— 1 hltr. aszalt szilva —44 1 kg. savanyu káposzta kg. szalonna nyers 1.50. 1 kg. sertésus 1 kg. vereshagyma —24. 1 kg. foghagyma 1 kg. bors 2.20. 1 kg. paprika 4.50. 1 — barna kenyér —20. Egy liter kólaaj —44.

Forgalmi kimutatás 1906. jan. 15.—

Tiszta buza körülbelül 150 hltr. Kétszeres buza 50 hltr. Rozs 100 hltr. Arpa 70 hltr. Zab 50 hltr. Tengeri 70 hltr. Burgonya 60 hltr.

Lábasjészek: Hizott sertés mintegy 300 Félhizott 260 drb. 2 éves től feljebb 180 drb. 1 éves től 2 évesig 250 drb. Süldő 280 drb. Malac 275 drb. Vágó marha 100 drb. Jármos ökör 290 drb. Fejős tehén 235 drb. Borju 215 1 drb Bivaly 7 drb. Juh és kecske 120 drb. Ló 519 darab.

Marha ártáblázat 1906. évi jan. 15.—

1 pár I-ső rendű jármos ökör 620—760 korona. 1 pár II-od rendű jármos ökör 520—620 korona. 1 pár II-ad rendű jármos ökör 360—520 korona. 1 drb fejős tehén 150—360 kor., 1 drb vágó ökör 170—340 kor. 1 drb. vágó tehén 160—310 ökör 1 drb veres borju 35—55 kor. 1 drb. fél éves borju 55—85 kor., 1 drb egy éves borju 65—140 kor., 1 drb két éves borju 75—200 korona. 1 drb hizott sertés 108—120 kor., pár féléves sertés 38—50 kor., 1 pár egy éves sertés 75—90 kor. 1 pár két éves sertés 140—170 korona. 1 drb. igás ló 160—340 korona. 1 pár ökrbőr 44—50 kor., 1 pár tehénbőr 32—40 kor. 1 pár borjubőr 10—20 kor., 1 pár ló bőr 10—20, korona.

Haász Manó

kézmű- és divatáruháza

NAGYVÁRAD, Zöldfa-u. elején.

Farsangi czikkekben

sehol olyan nagy és szépen összeválogatott raktárt nem lehet találni.

Az árak pedig nagy forgalom következtében a legolcsóbbak.

A gasék, flitterek, batistoknak megtekintése figyelmet érdemel.

A gabonatözsde határdeje.

Budapest, jan. 16.

Buza okt. — — — — 16.82
Rozs okt.-re — — — — 17.12
Tengeri április 1906 — — — — 14.—
Zab ápr.-ra — — — — 13.64
Repce aug.-ra — — — — —.—

Értéktözsde.

Budapest, jan. 16.

Osztrák hitelrészvény — — — — 678.—
Magyar hitelrészvény — — — — 796.—
Leszámitoló bank — — — — 506.—
Rimamurányi — — — — 525.—
Osztrák-m. államvasuti részvény 670.—
Közuti vasut — — — — 594.—
Városi villamos vasut — — — — 327.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1906 jan. 16-én
Magyar aranyáraddék 4% — — — — 114.50
Magyar koronajáradék 4 — % — — — — 96.40
Magyar keleti vasuti államkötvény 4% — — — — 87.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% — — — — 96.65
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény — — — — 96.50
Magyar nyereséj sorsjegy-kölcsön — — — — 213.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön — — — — 160.—
Osztrák járadék papirban — — — — 99.75
Osztrák járadék ezüstben — — — — 100.25
Osztrák korona járadék — — — — 117.50
Osztrák járadék aranyban — — — — 100.20

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Felhívás jegyzésre!

A Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyeire előjegyzéseket az eredeti kibocsátási árfolyamon

már ma elfogadunk.

A sorsjegyek a legközelebbi hónapokban kerülnek kibocsátásra és az akkor közzeendő hivatalos tervezetből közölhetjük, hogy a Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyeinek évenként három húzása lesz,

egy K. 600.000 (hatszáz ezer korona) és
két K. 300.000 (háromszáz ezer korona)

összegű főnyereménnyel. 50.000 K, 40.000 K, 20.000 K. stb. stb., minden húzásnál száznál több melléknyereménnyel.

A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, 105 kor.-tól 125 koronáig emelkedik, azonkívül a legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegyek tulajdonosa egy nyereményjegyet kap, amellyel a további nyeremény húzásokon játszik.

Ezen sorsjegyek, úgy a nyeremények nagysága, mint a játékterv összeállításuk tekintetében minden eddigi hazai sorsjegy nyerési kilátásait messze fölülmulják.

Az új sorsjegyek iránt méltán mutatkozó nagy érdeklődés következtében ezek árfolyama előreláthatólag jelentékenyen emelkedni fog, ezért ajánljuk, hogy jegyzéseiket mindenki haladéknélkül teljesítse. — A jegyzéseket beérkezésük sorrendje szerint fogjuk figyelembe venni.

A kibocsátási árfolyam körülbelül 140 K lesz. — Jegyzési bejelentésnél darabonként 10 korona fizetendő foglaló fejében.

1441

Központi Takarékpénztár.

Aláírási felhívás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár

uj sorsjegyeire.

A Pesti Hazai Takarékpénztár SORSJEGYEIRE előjegyzéseket az eredeti kibocsátási árfolyamon már most elfogadunk.

A sorsjegyek felerésze április hónapban kerül kibocsátásra és az akkor közzeendő hivatalos tervezetből közölhetjük, hogy a

Pesti Hazai Első Takarékpénztár sorsjegyeinek évenként HÁROM HUZÁSA lesz,

egy K 600.000 (hatszáz ezer korona) és
két K 300.000 (háromszáz ezer korona)

összegű főnyereménnyel, 50.000 K, 40.000 K, 20.000 K stb., stb. minden húzásnál száznál több melléknyereménnyel.

A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegyet nyernie kell, 105 kor.-tól 125 koronáig

emelkedik, azonkívül a legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegy tulajdonosa egy nyereményjegyet kap, a mellyel a további nyereményhúzásokon játszik.

Ezen sorsjegyek úgy a nyeremények nagysága mint a játékterv összeállításuk tekintetében minden eddigi hazai sorsjegy nyerési kilátásait messze fölülmulják. — Az új sorsjegyek iránt méltán mutatkozó nagy érdeklődés következtében ezek árfolyama előre láthatólag jelentékenyen emelkedni fog, ezért ajánljuk, hogy jegyzéseiket mindenki haladéknélkül teljesítse. — A jegyzéseket beérkezésük sorrendje szerint fogjuk figyelembe venni. — A kibocsátási árfolyam kb. 140 korona lesz. — Jegyzési bejelentésnél drb.-ként 5 kor. fizetendő foglaló fejében.

Ezen új sorsjegyekre drb.-onként 120 korona előleg kölcsönt adunk olcsó kamatláb mellett.

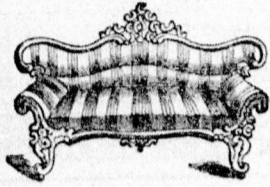
Nagyváradai Takarékpénztár Részvénytársaság (Teleky-utca)

A butorvásárlók figyelmébe.

Olcsó

butor

gyári árban, kezesség mellett

háló-, ebédlő-,
szalon- és ury-
szoba berendezé-
sek, valamint az
egyebutordara-
bok a**Magyar Műbutorgyár**

részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő u. elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**Teljes lakás-, szálloda- és kávéház-berendezé-
sek műipari vállalata. — Kívánatra tervek és
költségvetések.**Vezérszó:** Minden darab szappan Schicht névvel
tisztá és ment káros alkatrészeketől.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég.
Aussigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy
szappana a »Schicht« névvel, valamely káros keveréket
tartalmaz.**SCHICHT-szappan!**

(»Szarvas« vagy »kúlc« szappan)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.

A ruhát kiméli és megóvja. 1227. b.

Minden nem ü ruha és
mosási módszer részére
legjobb és legolcsóbb.Hőfehér ruhát ad.
A színeket emeli, fénylővé
és világossá teszi.Vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden
szappan »Schicht« névvel és a »Szarvas« vagy a
»kúlc« védjeggyel legyen ellátva.
Mindenütt kapható.Olcsó, mélyen leszállított árak mellett
kerülnek eladásra összes férfi, és női
divatáru cikkek a**Fábry Testvérek**

üzlethelyiségében Moskovits-palota,

Igazi alkalmi eladása egész finom
árúknak, különösen nagy választék
férfi ingek, gallérok, kézelők, divatos
férfi, fiu és gyermek kalapok, sapkák,
keztük, harisngák, alsó jäger ruhá-
zatok, takarók, utazó- és lópokróczok,
galocsenek, hócipők, férfi, női és
gyermek lábbelik, egész finom minő-
ségben, olcsó árak mellett, francia
parchetek, rumburgi vásznak, szalag
csipke, selyemkendők, pamutok kü-
lönösen leszállított árak mellett.3000 drb férfi divat nyakkendők igazán olcsó
árban. Határozott ár, készpénzfizetés mellett
Az üzletberendezés eladó. 1447.**Felhívás jegyzésre!****A Pesti Hazai Takarékpénztár SORSJEGYEIRE** előjegyzéseket
az eredeti kibocsátási árfolyamon már most elfogadunk.A sorsjegyek február hónapban kerülnek kibocsátásra és az akkor
közéteendő hivatalos tervezetből közölhetjük, hogy aPesti Hazai Első Takarékpénztár sorsjegyeinek évenként **HÁROM HUZÁSA** lesz,egy K **600,000** (hatszáz ezer korona) és
két K **300,000** (háromszáz ezer korona)összegű tőnyereménnyel, **50,000 K, 40,000 K, 20,000 K** stb., stb.
minden huzásnál száznál több mellényereménnyel.A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, 105
kor.-tól 125 koronáig emelkedik, azonkívül a legkisebb nyereménnyel ki-
huzott sorsjegy tulajdonosa egy nyereményjegyet kap, a melylyel a további
nyereményhuzásokon játszik.Ezen sorsjegyek úgy a nyeremények nagysága, mint a játékterv össze-
állítása tekintetében minden eddigi hazai sorsjegy nyerési kilátásait messze
felülmulják. — Az új sorsjegyek iránt méltán mutatkozó nagy érdeklődés
következtében ezek árfolyama előreláthatólag jelenlékenyen emelkedni fog,
azért ajánljuk, hogy jegyzéseit mindenki haladék nélkül teljesítse. — A jegy-
zéseket beérkezésük sorrendje szerint fogjuk figyelembe venni. — A kibocsá-
tási árfolyam kb. 140 korona lesz. — Jegyzési bejelentésnél drb.-ként
10 korona fizetendő foglaló tejében.**Biharmegyei Kereskedelmi-, Ipar- és Terményhitelbank**

NAGYVÁRAD, NAGY-TELEKY-UTCZA.

**A Korona- és Filler-bazárt teljesen áthelyezték
szembe, a városi Bazár-épületbe, az Amerikai-áruház mellé.**Hol tombola-játékok, bálí-legyezők, kotillonok, álarczok a legolcsóbban szerezhetők be, ugyintén ajándék és dísz tárgyak, utazó-ládák és bőröndök, gyermek játé-
kok, gyermek-kocsik, reform-szekerek, mely egyszersmint tolokocsi is. Gumi különlegességek.Teljes
tisztelettel: **FRISS és TSA KORONA- és FILLER-BAZÁR.** Fő-utca,
városi Bazár épület. Telephon 130.